Objava obvestila o odobritvi standardne spremembe specifikacije proizvoda za geografsko označbo v skladu s členom 5(4) Delegirane uredbe Komisije (EU) 2025/27 [1]

(C/2026/4993)

OBVESTILO O ODOBRITVI STANDARDNE SPREMEMBE

(člen 24 Uredbe (EU) 2024/1143)

„Λευκωσία“

Ref. št. EU: PGI-CY-A1621-AM02 – 1. julij 2026

1. **Ime proizvoda**

„Λευκωσία“

2. **Vrsta geografske označbe**

☐ ZOP

☑ ZGO

3. **Sektor**

☐ kmetijski proizvodi

☑ vina

☐ žgane pijače

4. **Država, ki ji pripada geografsko območje**

Ciper

5. **Organ države članice, ki sporoči standardno spremembo**

Ime

Ministrstvo za kmetijstvo, razvoj podeželja in okolje – oddelek za kmetijstvo – sektor za vinogradništvo in enologijo

6. **Opredelitev kot standardna sprememba**

Spremembe se nanašajo na (a) opis vina, (b) razvrščene sorte vinske trte, iz katerih se vino pridela, in (c) največje hektarske donose.

Zadevne standardne spremembe spadajo na področje uporabe člena 24(4) Uredbe (EU) 2024/1143.

Te standardne spremembe so namenjene izboljšanju specifikacije proizvoda z zaščiteno geografsko označbo (ZGO) „Λευκωσία“, in sicer brez možnosti izničenja povezave z geografskim območjem iz enotnega dokumenta ali vključitve dodatnih omejitev za trženje proizvoda.

Sprememba ne vključuje spremembe imena, uporabe imena ali kategorije proizvoda [kot je za vino določeno v členu 24(3), točka (a)(ii), Uredbe (EU) 2024/1143].

[1] Delegirana uredba Komisije (EU) 2025/27 z dne 30. oktobra 2024 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2024/1143 Evropskega parlamenta in Sveta s pravili o registraciji in zaščiti geografskih označb, zajamčenih tradicionalnih posebnosti in neobveznih navedb kakovosti ter razveljavitvi Delegirane uredbe (EU) št. 664/2014 (UL L, 2025/27, 15.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2025/27/oj).

7. **Opis odobrenih standardnih sprememb**

Naslov

Opis sprememb

Opis

Standardne spremembe vključujejo:

(a) preoblikovanje opisa po veljavni zakonodaji EU in/ali nacionalni zakonodaji pri analitskih lastnostih, in sicer zamenjavo povprečnih vrednosti z najnižjimi in najvišjimi mejnimi vrednostmi zahtevanih parametrov za bela vina ter dodane najnižje in najvišje mejne vrednosti zahtevanih parametrov za vina rosé in rdeča vina;

(b) preoblikovanje opisa organoleptičnih lastnosti, in sicer dopolnitev/popravek parametrov videz, vonj in okus za bela vina s popolnimi opisi ter dodane organoleptične lastnosti za vina rosé in rdeča vina;

(c) posodobitev zadevnih sort vinske trte, med drugim popravek imen po novi veljavni nacionalni razvrstitvi in vključitev sorte vasilissa;

(d) razločitev/popravek največjih hektarskih donosov po vrsti vina (belo, rosé in rdeče).

☑ Sprememba vpliva na enotni dokument.

ENOTNI DOKUMENT

Označbe porekla in geografske označbe za vina

„Λευκωσία“

Ref. št. EU: PGI-CY-A1621-AM02 – 1. julij 2026

1. **Ime**

„Λευκωσία“

2. **Vrsta geografske označbe**

☐ ZOP

☑ ZGO

3. **Država, ki ji pripada razmejeno geografsko območje**

Ciper

4. **Razvrstitev kmetijskega proizvoda po tarifni številki in oznaki kombinirane nomenklature iz člena 6(1) Uredbe (EU) 2024/1143**

2204 – Vino iz svežega grozdja, vključno ojačena vina; grozdni mošt, razen tistega iz tarifne številke 2009

5. **Kategorije proizvodov vinske trte iz dela II Priloge VII k Uredbi (EU) št. 1308/2013**

1. Vino

6. **Opis vina ali vin**

Proizvod vinske trte

Belo vino

Organoleptične lastnosti

Videz

Na pogled je bistro in zelenkasto rumene barve, po prefermentativni hladni maceraciji, ki ji lahko sledita zorenje na drožeh in mešanje droži po vrenju (*sur lies* in *bâtonnage*), in/ali staranju v lesenem sodu ali steklenici pa lahko barva postane bolj rumena.

Vonj

Cvetico sestavljajo arome belomesnatega sadja, tropskega sadja in cvetja, odvisno od sort, iz katerih se vino pridela, in uporabljene tehnike vinifikacije, po zorenju/staranju v lesenih sodih pa morda še note po začimbah.

Okus

Vino je v ustih polnega telesa zaradi naravnega alkohola, mineralnosti in živahnih kislin ter ima zmerno dolg aromatičen pookus.

Dodatne informacije o organoleptičnih lastnostih

—

Analitske lastnosti

Največji delež skupnega alkohola (v vol. %)	20
Najmanjši delež dejanskega alkohola (v vol. %)	10
Najnižja vsebnost skupnih kislin	46,6
Enota za najnižjo vsebnost skupnih kislin	v miliekvivalentih na liter
Najvišja vsebnost hlapnih kislin (v miliekvivalentih na liter)	18
Najvišja vsebnost skupnega žveplovega dioksida (v miligramih na liter)	200

Dodatne informacije o analitskih lastnostih

—

☑ Vse analitske lastnosti, ki niso navedene v tem oddelku, so v mejah, določenih v veljavni zakonodaji EU.

Proizvod vinske trte

Rdeče vino

Organoleptične lastnosti

Videz

Na pogled je bistro, z vijoličastimi in temno rdečimi odtenki, po staranju v steklenici pa lahko nastanejo opečnati odtenki.

Vonj

Cvetica je kompleksna, sestavljajo jo vonjave po rdečem jagodičju in zeliščih, odvisno od sort vinske trte, iz katerih se vino pridela, in uporabljene tehnike vinifikacije, po zorenju/staranju v lesenih sodih pa lahko nastanejo note po začimbah.

Okus

Vino je v ustih polnega telesa zaradi naravnega alkohola ter ima dobro strukturo z močnimi tanini, uravnotežene kisline ter srednje dolg do dolg aromatičen pookus.

Dodatne informacije o organoleptičnih lastnostih

—

Analitske lastnosti

Največji delež skupnega alkohola (v vol. %)	20
Najmanjši delež dejanskega alkohola (v vol. %)	11
Najnižja vsebnost skupnih kislin	46,6
Enota za najnižjo vsebnost skupnih kislin	v miliekvivalentih na liter
Najvišja vsebnost hlapnih kislin (v miliekvivalentih na liter)	20
Najvišja vsebnost skupnega žveplovega dioksida (v miligramih na liter)	150

Dodatne informacije o analitskih lastnostih

—

☑ Vse analitske lastnosti, ki niso navedene v tem oddelku, so v mejah, določenih v veljavni zakonodaji EU.

Proizvod vinske trte

Vino rosé

Organoleptične lastnosti

Videz

Na pogled je bistro in ima barvo čebulne lupine, lososno ali rožnato barvo oziroma druge odtenke rdeče barve.

Vonj

Cvetico sestavljajo arome rdečega jagodičja in zelišč, odvisno od sort vinske trte, iz katerih se vino pridela, in uporabljene tehnike vinifikacije.

Okus

Vino je v ustih polnega telesa zaradi naravnega alkohola, mineralnosti in živahnih kislin ter ima zmerno dolg aromatičen pookus.

Dodatne informacije o organoleptičnih lastnostih

—

Analitske lastnosti

Največji delež skupnega alkohola (v vol. %)	20
Najmanjši delež dejanskega alkohola (v vol. %)	10
Najnižja vsebnost skupnih kislin	46,6
Enota za najnižjo vsebnost skupnih kislin	v miliekvivalentih na liter
Najvišja vsebnost hlapnih kislin (v miliekvivalentih na liter)	18
Najvišja vsebnost skupnega žveplovega dioksida (v miligramih na liter)	200

Dodatne informacije o analitskih lastnostih

—

☑ Vse analitske lastnosti, ki niso navedene v tem oddelku, so v mejah, določenih v veljavni zakonodaji EU.

7. **Vinarske prakse**

7.1 *Posebni enološki postopki pridelave vin ter ustrezne omejitve pri njihovi pridelavi*

Vinarska praksa

—

Vrsta enološkega postopka

Omejitve pri vinogradništvu

Opis

Vinogradi morajo biti vpisani v register vinogradov pristojnega organa, in ne smejo biti mlajši od 4 let ter morajo imeti najmanj 168 trsov na 1 000 m^2.

Obdelovanje: z mehanskimi ali kemičnimi sredstvi vsako vinorodno sezono.

Rez: vsako vinorodno sezono.

Vinarska praksa

—

Vrsta enološkega postopka

Omejitve pri postopku vinifikacije

Opis

Vinifikacija se opravi na zadevnem upravnem območju ali v neposredni bližini.

7.2 *Največji donosi*

Vsa vina/kategorija/sorta/vrsta vina

Belo vino

Največji donos

Največji donos	14 000
Enota pri največjem donosu	kilogrami grozdja na hektar

Vsa vina/kategorija/sorta/vrsta vina

Vino rosé

Največji donos

Največji donos	10 500
Enota pri največjem donosu	kilogrami grozdja na hektar

Vsa vina/kategorija/sorta/vrsta vina

Rdeče vino

Največji donos

Največji donos	10 500
Enota pri največjem donosu	kilogrami grozdja na hektar

8. **Sorta ali sorte vinske trte, iz katerih se pridobi vino oziroma vina**

— Alicante bouschet

— Altesse

— Cabernet franc

— Cabernet sauvignon

— Carignan – carignan noir

— Chardonnay

— Chenin blanc

— Cinsaut – cinsault, oeillade

— Gamay – gamay noir

— Gewurztraminer – traminer

— Grenache – grenache noir

— Malbec

— Malvasia bianca

— Malvasia grossa

— Malvasia lunga

— Malvasia di candia – malvasia aromatica

— Merlot – merlot noir

— Mourvedre – mataro

— Mueller thurgau – muller thurgau

— Palomino

— Pinot blanc

— Pinot noir

— Riesling – rhine riesling

— Sangiovese

— Sauvignon blanc

— Semillon

— Sylvaner

— Syrah – shiraz

— Ugni Blanc – trebbiano

— Viognier

— Zinfandel – primitivo

— Agiorgitiko

— Athiri – athiri aspro

— Athiri mavro – mavrathiro

— Assyrtiko

— Vasilissa – vasilissa morocanella

— Vertzami – lefkada

— Vlouriko – flouriko

— Giannoudi

— Thrapsathiri

— Canella

— Korinthiaki

— Limnio

— Mandilaria

— Maratheftiko – vamvakada, pampatzia

— Mavrodaphne

— Mavrotragano

— Mavro – lokalni mavro ambelisimo

— Morocanella

— Moschato alexandreias – malaga, muscat of alexandria

— Moschato amvourgou – black muscat, muscat hamburg

— Moschato aspro – muscat duotone, moschato samou

— Moschato kyprou

— Moschofilero

— Xinomavro

— Xynisteri

— Ophthalmo

— Promara

— Rhoditis/roditis

— Sultanina/soultanina – soultana

— Spourtiko

9. **Jedrnat opis razmejenega geografskega območja**

Upravne meje okrožja Nikozija.

10. **Povezava z geografskim območjem**

Vzročna povezava z geografskim poreklom temelji na:

☑ slovesu,

☑ določeni kakovosti,

☑ drugih značilnostih.

Kategorija proizvoda vinske trte

1. Vino

Povzetek povezave

Pri zaščiteni geografski označbi (ZGO) „Λευκωσία“ vzročna povezava z geografskim poreklom proizvodov vinske trte temelji na posebnih naravnih in človeških dejavnikih, ki močno vplivajo na organoleptične lastnosti pridelanih vin, kot je opisano v oddelku Opis vina ali vin.

A. Naravni dejavniki

Okrožje Nikozija leži v severnem delu območij Cipra, ki so pod dejanskim nadzorom Republike Ciper, ter na jugozahodu meji na okrožje Pafos, na severu na okrožje Kirenija, na jugovzhodu na okrožje Larnaka, na vzhodu na okrožje Famagusta in na jugu na okrožje Limasol. Obsega območje 2 717 kvadratnih kilometrov in predstavlja približno 30 % celotne površine Cipra.

Značilnosti površja in tal

Gorski svet na nadmorski višini med 500 m in 1 300 m s strmimi naravnimi pobočji, katerih naklon je v povprečju med 20° in 40°, številnimi grapami in hribovji ter vulkanskimi, kamnitimi in nerodovitnimi tlemi. Svet je običajno oblikovan v terase in utrjen s tradicionalnimi suhimi kamnitimi zidovi, kar omogoči zasaditev in obdelovanje vinogradov.

Podnebne značilnosti

Podnebje v okrožju Nikozija se ne razlikuje od splošnega sredozemskega podnebja, značilnega za Ciper kot celoto. Povprečne temperature se razlikujejo glede na svet in nadmorsko višino. Glavne podnebne značilnosti so vroča in suha poletja od sredine maja do sredine septembra ter mile zime od novembra do februarja. Vinorodna območja Nikozije so večinoma na severnih pobočjih gorovja Troodos. Povprečna dnevna temperatura se poleti giblje med 23 °C in 26 °C, pozimi pa med 7 °C in 8 °C. Na dan je povprečno 8 ure sočne svetlobe. Povprečna letna količina padavin je med 600 in 950 milimetri, največ padavin je decembra, januarja, februarja in marca, v preostalih mesecih pa je padavin malo ali jih sploh ni. Sneži običajno v dvomesečnem obdobju od decembra do januarja na območjih z nadmorsko višino nad 1 000 metrov.

Pri trtah pogoje za vodni stres ustvarjajo vsi navedeni dejavniki, predvsem pa razmeroma plitka in nerodovitna tla, toplo podnebje in majhna količina padavin. Donosi so razmeroma majhni, naravna koncentracija sestavin pa okusu daje aromatični značaj in strukturo, ki sta značilna za vina s tem geografskim poreklom in opisana v oddelku Opis vina ali vin.

B. Človeški dejavniki

Ker so vinogradi zasajeni na nerodovitnih in nagnjenih zemljiščih, jih je še posebej težko vzdrževati. Večina vinogradov je zasajena neenakomerno. Trte se na splošno gojijo v tradicionalni kotlasti gojitveni obliki, v naboru pridelanih sort vinske trte pa so predvsem mavro, xynisteri in maratheftiko. Največje donose so po empiričnih podatkih, zbranih v daljšem obdobju, določali sami proizvajalci, tj. vinogradniki in vinarji, leta 2004 pa so bili uradno predpisani z nacionalno zakonodajo. Pomemben človekovi poseg na tem območju je tudi gradnja teras in tradicionalnih suhih kamnitih zidov. Dovoljeni enološki postopki so določeni v zakonodaji EU, v nacionalni zakonodaji pa so določene najnižje ravni naravnega volumenskega deleža alkohola.

Vzročna medsebojna povezava

Način, na katerega se izrazi povezava z ZGO „Λευκωσία“, določijo posebni človeški dejavniki v povezavi s tlemi in podnebnimi značilnostmi. Vsa vina s tega geografskega območja dobijo obilen delež alkohola, rdeča vina pa strukturo z močnimi tanini, predvsem zaradi značilnosti tal vulkanskega izvora, ki jih sestavljajo zlasti gabro in diabaz, strmega gorskega sveta, razmeroma velike nadmorske višine z nakloni in plitkimi tlemi, temperature, sončne svetlobe, večje količine padavin in načina gojenja trte v tradicionalni kotlasti gojitveni obliki. Način, na katerega se izrazi povezava z ZGO „Λευκωσία“, določijo posebni človeški dejavniki v povezavi s tlemi in podnebnimi značilnostmi.

11. **Dodatne veljavne zahteve**

Naslov zahteve/odstopanja

Vinifikacija se opravi na samem razmejenem območju ali v neposredni bližini.

Pravni okvir

Nacionalna zakonodaja

Vrsta dodatne zahteve/odstopanja

Odstopanje od proizvodnje na razmejenem geografskem območju

Opis zahteve/odstopanja

Po nacionalni zakonodaji (regulativni upravni akt 536/2014) se vinifikacija opravi na samem razmejenem območju ali v neposredni bližini.

Naslov zahteve/odstopanja

Obvezne navedbe o vsebnosti sladkorja v vinu

Pravni okvir

Nacionalna zakonodaja

Vrsta dodatne zahteve/odstopanja

Dodatne določbe o označevanju

Opis zahteve/odstopanja

Po nacionalni zakonodaji (regulativni upravni akt 52/2016) je zdaj navedba vsebnosti sladkorja v vinu obvezna.

Naslov zahteve/odstopanja

Obvezna navedba letnika

Pravni okvir

Nacionalna zakonodaja

Vrsta dodatne zahteve/odstopanja

Dodatne določbe o označevanju

Opis zahteve/odstopanja

Po nacionalni zakonodaji (regulativni upravni akt 52/2016) je zdaj navedba letnika obvezna. Obveznost ne velja za embalažo z nazivno prostornino 200 mililitrov ali manj ali za vina, ki ne izpolnjujejo zahtev za neobvezno navedbo letnika, kot je določeno v členu 49 Uredbe (EU) 2019/33.

Elektronski sklic (URL) na objavo specifikacije proizvoda

https://bit.ly/3SFwsM8